

ARKLIŲ CIATOSTOMŲ RŪŠYS IR JŲ ATSPARUMAS FENBENDAZOLUI

Vida Kaziūnaitė, Antanas Vyšniauskas, Asta Pereckienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Veterinarijos institutas, Parazitologijos laboratorija, Mokslininkų g. 12, LT-08662 Vilnius; tel./faks.: +370 5 2729727; el. paštas: helmint@ktl.mii.lt

Laboratory of Parasitology, Lithuanian Veterinary Academy, Veterinary Institute, Lithuania, Mokslininkų 12, LT-08662 Vilnius; tel./fax.: +370 5 2729727; E-mail: helmint@ktl.mii.lt

Santrauka. Eksperimentas atliktas SP UAB Vilniaus žirgynas, kuriame HKSS metodu buvo nustatytas strongilų atsparumas fenbendazolui. Eksperimentuota su 4 arkliais (trys bandomieji ir kontrolinis). Bandomieji arkliai dehelmintizuoti antihelmin tikais fenbendazolu, skiriant po 7,5 mg/kg kūno masės. Po 13–14 parų jiems skirta ivermektino – po 0,2 mg/kg kūno masės. Kontrolinis arklys nede helmintizuotas.

Eksperimento metu buvo surinkta ir identifikuota 5491 ciatostomas. Nustatyta, kad tirtuose arkliuose parazitavo 13 rūšių ciatostomai. Identifikuotos ciatostomų rūšys priklausė 4 gentims. Po 4 rūšių radome *Cylicocycclus* ir *Cylicostephanus*, tris rūšis *Coronocycclus* ir dvi *Cyathostomum* gentyse. Gausiausios buvo *Cylicocycclus nassatus* ir *Cyathostomum catinatum* (42,18%; 22,73%) rūšys, nors gana gausiai aptikta *Cylicocycclus leptostomus*, *Cylicostephanus longibursatus*, *Cylicocycclus ashworthi*, *Cylicostephanus goldi*, *Cyathostomum pateratum* (13,6%; 7,79%; 7,76%; 3,15%; 2,17%). Kitų šešių rūšių (*Coronocycclus labiatus*, *Cylicostephanus minutus*, *Coronocycclus labratus*, *Cylicocycclus insigne*, *Cylicostephanus calicatus*, *Coronocycclus coronatus*) rasta tik po keletą individų. Atskiruose arkliuose parazitavo nuo 8 iki 10 ciatostomų rūšių. Nustatyta, kad *Cylicocycclus ashworthi*, *Cylicocycclus nassatus*, *Cylicostephanus goldi* parodė stipriai išreikštą atsparumą fenbendazolui (atitinkamai 54,69%; 53,02%; 34,10%). *Cyathostomum catinatum* buvo mažiau atspari (16,83%). Prie silpnai atsparių rūšių galima priskirti *Cylicostephanus longibursatus* ir *Cyathostomum pateratum*, kai tuo tarpu *Cylicocycclus leptostomus* buvo visiškai neatspari fenbendazolui. Apie kitų rūšių atsparumą sunku spręsti dėl mažo rastų ciatostomų skaičiaus.

Taigi manome, kad dehelmintizuojant arklius dviem antihelmin tikais ir įvertinus strongilų skaičiaus sumažėjimą, objektyviau galima įvertinti šių helmintų atsparumą antihelmin tikams. Šis būdas būtų pigesnis ir prieinamesnis palyginti su helmintologinio skrodimo metodu, tačiau tokioms prielaidoms patvirtinti reikalingi tolesni tyrimai.

Raktažodžiai: ciatostomai, atsparumas, fenbendazolas, ivermektinas.